

Hallintovaliokunta

00102 EDUSKUNTA

Lausunto HE 16/2017 vp Hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi pelastustoimen järjestämisestä

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta on kokouksessaan 19.4.2017 § 18 keskustellut pelastustoimen uudistuksesta ja antanut seuraavan lausunnon Hallituksen esitykseen HE 16/2017 eduskunnalle laiksi pelastustoimen järjestämisestä:

Aluepelastuslautakunta keskusteli uudistuksesta ja katsoo, että pelastuslaitoksen asemoinnissa maakuntaan paras organisoimisen malli on pelastustoimen järjestäminen itsenäisenä liikelaitoksena. Tämä on perusteltua erityisesti, koska

- omana liikelaitoksena pelastuslaitos saavuttaa viranomaistoimivallan näkökulmasta riittävän riippumattomuuden,
- tässä toimintamallissa ei tarvita pelastustoimen resurssointia järjestäjäpuolelle. Järjestämisestä vastaavan maakuntavaltuuston päättämä palvelutasopäätös sitoo sen ja maakuntajohtajan suorassa alaisuudessa toimivaa pelastuslaitos-liikelaitosta.
- se mahdollistaa suoran yhteistyön sekä maakuntakonsernin että muiden toimijoiden ja keskushallinnon kanssa,
- pelastuslaitos-liikelaitoksen hallinto on kevyt, ongelmaton ja selkeä,
- pelastuslaitos-liikelaitoksista ja samalla periaatteella toimivista erillisistä taseyksiköistä on erittäin hyvät kokemukset
- se luo palvelukykyä ja ketteryyttä, sekä sen tuottama palvelukokonaisuus on helposti hallittavissa ja ohjattavissa,
- se mahdollistaa pelastuslaitoksen tarkoituksenmukaisen roolin varautumisessa ja valmiustoiminnassa kunta-, maakunta- ja ylimaakunnallisella tasolla,
- se mahdollistaa pelastustoimen demokraattisen hallinnon ja osallistumisen pelastuslaitoksen ohjaamiseen.

Valtioneuvosto voi päättää pelastustoimialan palvelujen kokoamisesta suurempiin kokonaisuuksiin. Itsenäinen pelastuslaitos-liikelaitos on luonteva toimija myös ylimaakunnallisten palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen. Hallituksen esityksessä pelastustoimeen on ehdotettu kaksipuolista, sisäministeriön ja pelastuslaitosten muodostamaa mallia. Muutos on perusteltu ja malli selkeyttää johtamista sekä mahdollistaa tehokkaan johtamisen ja yhteisen tilannekuvan kaikilla johtamisen tasoilla.

Aluepelastuslautakunnan mielestä pelastuslaitosta ei tule organisoida sote-liikelaitokseen. Mikäli pelastuslaitos organisoitaisiin sote-liikelaitokseen, niin silloin pelastuslaitoksen toiminta edellyttää resurssointia myös maakunnan järjestäjäpuolelle. Velvoite erottaa pelastustoimen järjestäminen ja tuottaminen johtaisi tässä toimintamallissa hallinnon lisääntymiseen ja aiheuttaisi lisäkustannuksia. Lisäksi menetettäisiin edellä esitetyt itsenäisen pelastuslaitos-liikelaitoksen hyödyt.

Pelastustoimen ja ensihoidon yhteistyön osalta lautakunta katsoo, että yhteistyö maakunnassa sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kesken on tarkoituksenmukaista. Pelastustoimi ja ensihoitopalvelu ovat maakunnallisia lähipalveluita ja niiden yhteistyö luo synergiaetuja sekä tehokkuutta. Hallituksen esitys mahdollistaa pelastuslaitos-liikelaitoksen toimintaedellytykset ensihoidon palveluntuottajana.

Lähitulevaisuudessa on yhä enemmän tarvetta viranomaisten välisen yhteistyön tiivistämiselle, jolla voidaan turvata myös harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelut. Pelastustoimen ja ensihoidon tuotannon integroinnilla pystytään ylläpitämään potilaan pelastamiseen ja hoitamiseen tarvittavat optimoidut resurssit ilman vastuiden rajapintojen tuottamia riskejä. Moniviranomais- ja suuronnettomuustilanteissa yhteiseen tilannekuvaan perustuva toiminta ja henkilöstön yhteiskäyttö synnyttävät merkittävää operatiivista tehokkuutta. Lisäksi pelastustoimen ja ensihoidon synergia tuo taloudellisuus-hyötyjä, kun kyetään hyödyntämään muun muassa hajautetun paloasemaverkoston, yhteisten toimitilojen, kaluston sekä yhteisten tukipalveluiden mahdollisuudet.

Jukka Koponen
pelastusjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu koneellisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Hallintovaliokunta